

ŠKOFIJSKI LIST

52.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije.

Verni Slovenci!

Prva in največja milost, ki nam jo je Bog dal, je milost prave vere, in naša največja sreča je, da smo rojeni in vzgojeni v katoliški, edino zveličalni cerkvi Kristusovi. Zatorej mora biti naša prva skrb, da se prava vera, ta „dragoceni biser“ in „zaklad“ (Mat. 13, 44, 45) med nami ohrani in zavaruje. Še več! Vsak dober katoličan tudi želi, da bi bili tako srečni vsi narodi in vsi ljudje, da bi vsi spoznali in častili pravega Boga in Jezusa Kristusa, našega Odrešenika, in da bi vsi bili udje edino prave Kristusove cerkve. Kolika žalost mora torej napolnjevati srce vsakega vernega Slovanca, če pomisli, da je celo toliko naših bratov po rodu in jeziku — ločenih od prave cerkve. Izmed vseh Slovanov je le okoli 35 milijonov katoličanov, nad 80 milijonov pa je ločenih od katoliške cerkve.

Rimski papeži so si vedno prizadevali, da bi se vzhodni kristjanje spet zedinili s katoliško cerkvijo; z največjo ljubeznijo pa so se obračali do vzhodnih Slovanov. Doslej so okoli 4 milijone Slovanov (Rusinov, Srbo-Hrvatov, Bolgarov) pridobili za katoliško cerkev, a pridobili bi jih bili še veliko več, ko bi bili dobili več podpore pri katoliških narodih. Goreče in vztrajno prizadevanje rimskih papežev je vsem katoličanom, posebno pa vernim katoliškim Slovanom v zgled in opomin, da ne smemo pozabiti od katoliške cerkve ločenih bratov. Slovenci so že pokazali, da hočejo biti tudi v tem oziru dobri katoličani. L. 1852. so slavni lavantinski škof A. M. Slomšek ustanovili „Bratovščino sv. Cirila in Metoda“ za cerkveno zedinjenje razkolnih Slovanov. Bratovščina se je hitro razširila po vseh avstrijskih deželah, a zdaj je že skoraj pozabljena; le v lavantinski škofiji se je po prizadevanju sedanjega lavantinskega škofa prevzvišnega dr. M. Napotnika še nekoliko ohranila.¹ V pre-

¹ Glej pastirski list o sv. Cirilu in Metodu z dne 9. februarja 1906.

novljeni obliki pa živi in cvete na Moravskem. Tam so jo nekateri goreči duhovniki preuredili v pobožno misijonsko družbo po zgledu nemške družbe svetega Bonifacija. Dali so ji ime „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije.“ L. 1891. je to Apostolstvo dobilo cerkveno potrjenje, l. 1893. pa je bilo od papeža Leona XIII. obdarjeno z mnogimi odpustki. Središče Apostolstva je na Velehradu na Moravskem, odkoder sta sveti Ciril in Metod razširjala luč krščanske vere med Slovani in po svojih učencih tudi v naših krajih utrjevala pravo vero. To pobožno misijonsko Apostolstvo so naš goreči knezoškof dne 12. junija t. l. potrdili za ljubljansko škofijo in imenovali nižje podpisane duhovnike za odbornike, ki naj poskrbijo, da bi se Apostolstvo med našim vernim ljudstvom razširilo.

Verni Slovenci! „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije“ nam ohranja in oživlja spomin na slavnega škofa Slomška; od njegove „Bratovščine sv. Cirila in Metoda“ se le toliko razlikuje, da z molitvijo združuje tudi dejansko Apostolstvo in dejansko ljubezen. Prav lepo in primerno združuje dvojen **namen**: dela za obrambo in utrjevanje katoliške vere v domovini, obenem pa z molitvijo in dejansko ljubeznijo podpira vse, kar more pospeševati zedinjenje ločenih bratov s katoliško cerkvijo. Gotovo more za razširjanje katoliške vere z uspehom delati le tisto ljudstvo, ki samo goreče po veri živi. Že sam zgled pravega verskega življenja med Slovenci in sploh med katoliškimi Slovani lahko mnogo pripomore, da bodo naši ločeni bratje spoznali, da je katoliška cerkev, ki katoliškim Slovanom deli toliko dobrot, edino prava in zveličalna Kristusova cerkev.

Udje Apostolstva imajo naslednje male in lahke **dolžnosti**: 1. Molijo v namen Apostolstva vsak dan Očenaš in Češčenamarija s pristavkom: „Sveta Devica Marija, sv. Ciril in Metod, prosite za nas!“ 2. Plačujejo

po 2 vinarja na mesec ali 24 vinarjev na leto; radodarnosti se seveda ne stavijo meje. 3. Udje duhovskega stanu darujejo vsako leto vsaj eno sv. mašo v namen Apostolstva za njegove žive in mrtve ude (okoli 14. februarja ali 6. aprila ali 5. julija, ker so to spominski dnevi sv. Cirila in Metoda). Kjer bo kaj več zanimanja za Apostolstvo, tam se priporoča, naj bi udje poskrbeli, da se vsako prvo soboto v mesecu opravi sv. maša v počaščenje Brezmadežnega Spočetja Device Marije za zedinjenje Slovanov s katoliško cerkvijo.

Polovico društvenih doneskov bo odbor v sporazumu s knezoškofijskim ordinariatom porabljal za povzdigo verskega življenja v domovini in za podporo cerkvenega življenja naših rojakov v drugih krajih; pri tem se bo oziral na nasvete udov. Polovico doneskov (ali če bo mogoče še več) bo pa porabljal za podporo tistih katoličanov, ki so se iz razkola zedinili s katoliško cerkvijo ali pa sicer živijo raztreseni v razkolnih deželah. Ti katoličani so navadno zelo zapuščeni. Treba jim je poskrbeti duhovnikov, skrbeti za šole, cerkve, semenišča, za dostojno službo božjo in podobne stvari. Le potem more katoliška cerkev v vzhodnih deželah napredovati. Zgled tistih vzhodnih kristjanov, ki so se prostovoljno zedinili s katoliško cerkvijo, lahko največ pripomore, da bodo še ločeni bratje spoznali svojo zмотo. Tukaj posebno veljajo besede svetega apostola Pavla: „Če en ud kaj trpi, vsi udje z njim trpé, in če se poveličuje en ud, se veselé z njim vsi udje“ (1. Kor. 12, 26.).

Odbor Apostolstva bo poskrbel, da bodo udje v vseh teh rečeh poučeni (v časopisih, s knjižicami, govori in predavañji)

Za tako bogoljubno delo so sv. oče Leon XIII. dovolili udom naslednje **odpustke**: Popolne odpustke dobijo udje pod navadnimi pogoji 1. na dan sprejetja; 2. na praznik sv. Cirila in Metoda (5. julija) ali v osmini; 3. na praznik Brezmadežnega Spočetja Device Marije ali v osmini; 4. ob smrti uri, če skesano kličejo ime Jezus, vsaj v srcu. — Odpustke 100 dni dobijo udje enkrat na dan, če skesano in pobožno molijo Očenaš, Češčenamarija in Čast bodi Očetu itd., s pristavkom: „Sveta Devica Marija, sv. Ciril in Metod, prosite za nas!“¹

Verni Slovenci! Iz tega lahko razvidite bogoljuben in apostolski namen „Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblažene De-

¹ Sodales sacerdotes habent insuper: 1. privilegium altaris personale tribus diebus in qualibet hebdomade; 2. facultatem benedicendi rosaria seu coronas precatorias, Crucifixos, parvas statuas ac s. numismata eisque applicandi consuetas indulgentias et etiam illas, quae a s. Brigitta nuncupantur.

vice Marije.“ Pristopajte radi k Apostolstvu,¹ ki se imenuje po naših apostolih sv. Cirilu in Metodu. S tem boste pripomogli, da se bodeta sv. Ciril in Metod častila, kakor zaslužita kot velika svetnika in goreča apostola prave vere med Slovani. S tem boste pa tudi ustregli opominom in prošnjam rimskih papežev, posebno Leona XIII., ki nas opominjajo: „Naj bi vsi častili in prosili sv. Cirila in Metoda da po milosti, ki jo imata pri Bogu po vseh vzhodnih deželah varujeta krščanstvo, katoličanom izprosiata stanovitnost, nezedinjenim pa voljo k zedinjenju s pravo cerkvijo.“² Apostolstvo se obenem zateka pod zavetje Device Marije. Sv. Ciril in Metod sta jo posebno goreče častila in njeno čast razširjala med Slovani. Nad grobom svetega Metoda na Velehradu se dviga veličastna starodavna cerkev posvečena Materi božji; tudi vzhodni nezedinjeni Slovani še sedaj zelo goreče časté Devico Marijo. Zato zaupamo, da bo Mati božja podpirala naše molitve in naše delo za ohranjenje in razširjanje prave vere, dragocene dediščine sv. Cirila in Metoda.

Verni Slovenci! Združite se v „Apostolstvu svetega Cirila in Metoda pod zavetjem preblažene Device Marije;“ poslušajte klic sv. Cerkev, molite in pomagajte, da bi moglo v katoliški cerkvi trajno zavladati ono veselje, ki je navdajalo očete vesoljnega cerkvenega zbora Florentinskega (l. 1439.), ko se je razkolna cerkev po svojih zastopnikih — žal, le za malo časa — zedinila s katoliško cerkvijo: „Veselite se nebesa! Zemlja se raduj! Podrta je stena, ki je zahodno cerkev ločila od vzhodne. Sprava in edinost sta se povrnili. Po dolgotrajni megli žalosti in po strašni temi razpora je vsem zasijalo jasno solnce zaželjene edinosti.“

To naj nam izprosijo Devica Marija in sv. Ciril in Metod.

V Ljubljani na praznik sv. apostolov Petra in Pavla 1. 1909.

Profesor dr. J. Janežič, predsednik „Apostolstva svetega Cirila in Metoda“; rektor dr. Frančišek Ušeničnik, odbornik; misijonar (lazarist) dr. A. Nastran, odbornik; župnik Janez Kalan, odbornik; dr. F. Grivec, tajnik in blagajnik.

¹ Udje se vpisujejo pri domačem g. župniku, oziroma pri njegovem namestniku, ki ude vpisuje v društveno knjigo in vsakega pol leta škofijskemu odboru naznanja skupno število udov in določila nabrane doneske (tajnik in blagajnik je dr. F. Grivec, Ljubljana, Semenišče). V Ljubljani se udje vpisujejo in doneski sprejemajo tudi v zakristiji pri oo. lazaristih; tudi uredništvo „Bogoljuba“ sprejema doneske. — Apostolstvo ne bo oviralo dosedanjih naših katoliških družb in društev, ampak jih bo gotovo še pospeševalo, in ako Bog da, pripomoglo, da se bo verski duh in versko življenje povsod poživilo.

² Okrožnica „Grande munus“ (l. 1880.)

Ta oklic naj se prečita na prižnici prvo nedeljo, ko ta list izide.

Decretum S. R. C., quo adprobantur Litaniae in honorem S. Ioseph sponsi B. Mariae V., eisque adnectitur indulgentia.

Urbis et Orbis.

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa X. inclytum patriarcham S. Ioseph, divini Redemptoris patrem putativum, Deiparae Virginis sponsum purissimum, et catholicae Ecclesiae potentem apud Deum patronum, cuius glorioso nomine a nativitate decoratur, peculiari atque constante religione ac pietate complectitur. Hinc supplicibus enixisque votis et precibus plurimum sacrorum Ecclesiae Antistitum et Praepositorum ordinum religiosorum, praeunte Abbate generali Cisterciensium reformatorum, libenter obsecundans, suorum Decessorum fel. rec. Pii IX. et Leonis XIII. exempla, acta et decreta de cultu ipsius S. Ioseph edita, toto animo ac voluntate per hoc novum decretum prosequi statuit. Eapropter, quo omnes et singuli christifideles, cuiusvis sexus, status et conditionis, cum filiali ac religioso affectu ac firma solidaque spe eximias Nazarenae Familiae nutritii et custodis virtutes frequenter recolant ac studiose imitentur, validamque opem, praesenti tempore, humanae familiae ac societati congruentem, iteratis invocationibus ferventer implorent, Litanias in honorem S. Ioseph, sacrorum Rituum Congregationis examini ac iudicio subiectas, atque ab ipsa dignas adprobatione recognitas, de eiusdem sacrae Congregationis consulto, ac referente infrascripto Cardinali Praefecto et Ponente, apostolica sua auctoritate adprobavit; easque in vulgus edi, atque in libris liturgicis, post alias Litanias iam adprobatas, inseri ita indulisit, ut in universa Ecclesia tum private, tum publice, recitari et decantari valeant. Insuper eadem Sanctitas Sua omnibus et singulis christifidelibus has Litanias in honorem sancti patriarchae Ioseph persolventibus, tercentum dierum indulgentiam semel in die lucranda, et animabus in expiatorio carcere detentis etiam applicabilem, benigne concessit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 18. Martii 1909.

Fr. S. Card. Martinelli,
Praefectus.

L. † S.

† **D. Panici,** Archiep. Laodicen.,
Secretarius.

Litaniae de S. Ioseph.

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.

Pater de coelis, Deus, miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancte Ioseph,
Proles David inclyta,
Lumen Patriarcharum,
Dei Genitricis sponse,
Custos pudice Virginis,
Filius Dei nutritus,
Christi defensor sedule,
Almae Familiae praeses,
Ioseph iustissime,
Ioseph castissime,
Ioseph prudentissime,
Ioseph fortissime,
Ioseph obedientissime,
Ioseph fidelissime,
Speculum patientiae,
Amator paupertatis,
Exemplar opificum,
Domesticae vitae decus,
Custos virginum,
Familiarum columen,
Solatium miserorum,
Spes aegrotantium,
Patrone morientium,
Terror daemonum,
Protector sanctae Ecclesiae,
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis,
Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos,
Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Ÿ. Constituit eum dominum domus suae.
R. Et principem omnis possessionis suae.

Oremus. Deus, qui ineffabili providentia beatum Ioseph sanctissimae Genitricis tuae sponsum eligere dignatus es: praesta, quaesumus; ut quem protectorem veneramus in terris, intercessorem habere mereamur in coelis: Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Litanije sv. Jožefa.

Gospod, usmili se nas!
Kristus, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!
 Kristus, usliši nas!
 Bog Oče nebeški, usmili se nas!
 Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!
 Bog Sveti Duh, usmili se nas!
 Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!
 Sveta Marija, prosi za nas!
 Sveti Jožef,
 Slavni sin Davidov,
 Luč očakov,
 Ženin božje Porodnice,
 Čisti varih Device,
 Rednik Sinu božjega,
 Skrbni branitelj Kristusov,
 Glavar svete Družine,
 Jožef najpravičnejši,
 Jožef najčistejši,
 Jožef najmodrejši,
 Jožef najsrčnejši,
 Jožef najpokornejši,
 Jožef najzvestejši,
 Ogledalo potrpežljivosti,
 Ljubitelj uboštva,
 Zgled delavcev,
 Kras domačega življenja,
 Varih devic,
 Steber družin,
 Tolažnik siromašnih,
 Up bolnikov,
 Zavetnik umirajočih,
 Strah hudobnih duhov,
 Zaščitnik svete Cerkve,
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, prizanesi
 nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas,
 o Gospod!
 Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili
 se nas!

Ÿ. Postavil ga je za gospodarja svoji hiši.

Ř. In za vladarja vsej svoji posesti.

Molimo. O Bog, ki si v neizrekljivi previdnosti blaženega Jožefa milostno izvolil za ženina svoje presvete Matere, daj nam, te prosimo, da bomo njega, ki ga za varuha častimo na zemlji, imeli za priprošnjaka v nebesih. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Litanei vom heil. Josef.

Herr, erbarme dich unser!

Christus, erbarme dich unser!

Herr, erbarme dich unser!
 Christus, höre uns!
 Christus, erhöre uns!
 Gott Vater vom Himmel, erbarme dich unser!
 Gott Sohn, Erlöser der Welt, erbarme dich unser!
 Gott, Heiliger Geist, erbarme dich unser!
 Heilige Dreifaltigkeit, ein einiger Gott, erbarme
 dich unser!
 Heilige Maria, bitt für uns!
 Heiliger Josef,
 Du glorreicher Nachkomme Davids,
 Du Leuchte der Patriarchen,
 Du Bräutigam der Mutter Gottes,
 Du keuscher Beschützer der seligsten Jungfrau,
 Du Pflegevater des Sohnes Gottes,
 Du eifriger Beschützer Christi,
 Du Haupt der Heiligen Familie,
 Josef, du Gerechtester,
 Josef, du Keuschester,
 Josef, du Weisester,
 Josef, du Starkmütigster,
 Josef, du Gehorsamster,
 Josef, du Getreuester,
 Du Vorbild der Geduld,
 Du Liebhaber der Armut,
 Du Vorbild der Arbeiter,
 Du Zierde des häuslichen Lebens,
 Du Beschützer der Jungfrauen,
 Du Stütze der Familien,
 Du Trost der Leidenden,
 Du Hoffnung der Kranken,
 Du Schutzpatron der Sterbenden,
 Du Schrecken der bösen Geister,
 Du Schutzpatron der heiligen Kirche,

O du Lamm Gottes, das du hinwegnimmst die Sünden der Welt, verschone uns, o Herr!

O du Lamm Gottes, das du hinwegnimmst die Sünden der Welt, erhöre uns, o Herr!

O du Lamm Gottes, das du hinwegnimmst die Sünden der Welt, erbarme dich unser!

Ÿ. Er hat ihn zum Herrn seines Hauses bestellt.

Ř. Und zum Fürsten seines ganzen Eigentums.

Lasset uns beten. O Gott, der du dich in deiner unaussprechlichen Vorsehung gewürdigt hast, den heiligen Josef zum Bräutigam deiner heiligsten Gebälerin zu erwählen: verleihe uns, wir bitten dich, daß wir ihn, den wir auf Erden als Beschützer verehren, als Fürbitter im Himmel zu haben verdienen. Der du lebst und regierst von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen.

54.

Zavarovalnina zasebnih uslužbencev in verskozakladni davek.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 7. junija t. l. št. 2018 sledeče:

Das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 11. Jänner 1909, Z. 51587, ex 1908 anher Nachstehendes eröffnet:

In Hinkunft wird es sich voraussichtlich des öfteren ereignen, daß geistliche Benefizien insbesondere Bistümer, Kapitel, Stifter und Klöster ihrer Versicherungspflicht im Sinne des Gesetzes vom 16. Dezember 1906, R.-G. Bl. Nr. 1 ex 1907, dadurch Genüge leisten werden, daß sie in Ersatzverträgen als Dienstgeber die Verpflichtung zur Auszahlung von Ruhegehältern übernehmen.

Falls nun die betreffenden geistlichen Anstalten

hiebei beabsichtigen, die Anrechnung der im Grunde solcher Ersatzverträge seinerzeit auszubezahlenden Ruhegehältern auch als Ausgabeposten bei Bemessung des Religionsfondsbeitrages zu erwirken, werden dieselben mit Rücksicht auf die Vorschrift des § 9 der Ministerial-Verordnung vom 21. August 1881, R.-G. Bl. Nr. 112, in dieser Hinsicht für solche Ersatzverträge, — abgesehen von der gemäß § 67 leg. cit. für die Ersatzverträge als solche erforderlichen Genehmigung des Ministeriums des Innern — vorerst auch die im § 9. Punkt 6 der obzitierten Ministerial-Verordnung vorgeschriebene Genehmigung der Landesstelle einzuholen haben.

55.

Izpremembe cerkvenega ustanovnega premoženja.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko opozarja z dopisom z dne 8. maja t. l. št. 9758 na odlok c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 17. aprila 1909, št. 8903, ki vsebuje razen odločbe v nekem posebnem slučaju še sledeči splošno veljavni pouk:

Schon zufolge der Ministerial-Verordnung vom 20. Juni 1860, R.-G.-Bl. Nr. 162, ist die staatsbehördliche Genehmigung zur Veräußerung kirchlichen Stammvermögens, also auch zur Ausgabe vom Stammkapital, zu Zwecken anderweitiger Erwerbungen stets vor dem Vollzuge der Veräußerung einzuholen.

Vom Standpunkte der Religionsfondsverwaltung muß aber noch ein besonderer Wert darauf gelegt werden, daß Realitätenankäufe aus Pfründenstammkapitalien, falls sich aus dem Ankaufe zufolge der Substituierung des bisherigen Kapitalsertrages durch den Katastralreinertrag der angekauften Grundstücke für

den Pfarrer eine erhöhte Kongruaergänzung zu Lasten des Religionsfonds ergibt, nicht früher abgeschlossen werden, als bis zur Eingehung derselben die für die Mehrbelastung des Religionsfonds unbedingt erforderliche ministerielle Bewilligung erflossen ist.

Die strenge Beobachtung dieser Norm liegt übrigens nicht nur im Interesse des Religionsfonds, sondern in noch höherem Masse im Interesse der betreffenden Benefiziaten selbst, weil dieselben andernfalls Gefahr laufen, im Falle der Verweigerung der nachträglichen staatsbehördlichen Genehmigung in weitwendige und kostspielige Rechtsstreitigkeiten hinsichtlich der angekauften Realitäten und der daraus etwa gezogenen Früchte, sowie hinsichtlich der der Pfründe zurückzusetzenden Kapitalien verwickelt zu werden.

56.

Pozakonitev otrok.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko je z dopisom z dne 8. maja t. l. št. 9757, semkaj prijavi sledeči pouk glede pravnega postopanja pri pozakonitvah otrok:

Im Wege des k. k. Justizministeriums ist das Ministerium des Innern zur Kenntnis gelangt, daß in

wiederholten Fällen sich ein Ehegatte vor dem Matrikenführer, beziehungsweise der politischen Behörde als Vater eines unehelichen, vor der Ehe geborenen Kindes seiner Gattin bekannt und die Legitimationsvorschrift dieses Kindes in der Geburtsmatrik

erwirkt hat, obwohl er tatsächlich nicht der natürliche Vater (Erzeuger) des Kindes war. Nach den Akten des betreffenden Vormundschaftsgerichtes erscheint bisweilen eine ganz andere Mannsperson als natürlicher Vater festgestellt.

Die Parteien dürfen hiebei zumeist von der irri- gen Annahme ausgegangen sein, daß ein Ehegatte auch das von einem anderen gezeugte, uneheliche Kind seiner Gattin „auf seinen Namen schreiben lassen“ könne und die Vaterschaftserklärung vor dem Matrikenführer, beziehungsweise der politischen Behörde eine bloße Formalität sei.

Um derlei, eventuell auch zu zivilrechtlichen Komplikationen geeignete Ungehörigkeiten in Hinkunft nach Tunlichkeit zu vermeiden, wird den k. k. Bezirks- hauptmannschaften und dem Stadtmagistrate infolge Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 22. April 1909, Zl. 23.598 ex 1908, eingeschärft, sich bei Legiti- mationsvorschreibungen in formeller Beziehung strenge an die bestehenden Vorschriften (Vide insbesondere den Erlaß des k. k. Ministeriums des Innern vom 7. No- vember 1884, Zl. 12.350, h. ä. Erlaß vom 14. November 1884, Zl. 10.693 und den Ministerialerlaß vom 17. Juni 1907, Zl. 7215, [Verordnungsblatt für das Ministerium des Innern Nr. 12 ex 1907], hierämtlichen Erlaß vom 24. Juni 1907, Zl. 12.997), zu halten, und vor Entge-

gennahme der Vaterschaftserklärung und Durchführung der Legitimation in der Matrik die Parteien über das Wesen der legitimatio per subsequens matrimonium, resp. dahinaufzuklären, daß nur der natürliche Vater (Erzeuger) eines Kindes sich als Vater bekennen und seine Eintragung in die Matrik begehren, beziehungs- weise von der Kindesmutter als solcher bezeichnet werden dürfe. Insbesondere sind die die Legitimation eines Kindes anstrebende Eheleute auch zu befragen, ob nicht etwa ein anderer Mann durch gerichtliches Urteil bereits als Vater des zu legitimierenden Kindes erkannt oder durch gerichtliches Vergleich mit Fest- stellung der außerehelichen Vaterschaft sich als solcher bekannt hat. Sollte dies zugegeben, die Eintragung aber trotzdem verlangt werden, — welches Verlangen natürlich entsprechend zu begründen wäre, — so wird v o r der Eintragung im Geburtsbuche die Entschei- dung der kompetenten politischen Landesbehörde einzuholen und abzuwarten sein.

Zum Schlusse wird noch der Zirkularerlaß des genannten Ministeriums von 7. Juli 1897, Zl. 38.648 ex 1895 (siehe h. ä. Intimation von 19. Juli 1897, Zl. 10.622), betreffend die Mitteilung der Legitimations- vorschreibungen minderjähriger, unehelicher Kinder an die Vormundschaftsgerichte, — zur entsprechenden Darnachachtung in Erinnerung gebracht.

57.

IV. Shod voditeljev Marijinih družb.

Na mladeniškem shodu na Brezjah, na katerem je bilo do 60 duhovnikov, se je odobrila misel, da bodi še letos shod družbenih voditeljev, na katerem naj se obravnavajo zadeve, katerih na tem kratkem sestanku ni bilo mogoče obravnavati.

V smislu tega sklepa se sklicuje tak shod v dvo- rano knezoškofjega dvorca v Ljubljani na četrtek 22. ju- lija, praznik sv. Mar. Magdalene. Ta shod veljaj pred- vsem poživljenju mladeniških družb, vendar bodo na vrsti tudi stvari, ki zadevajo dekliške in druge družbe.

Vrsta razprav:

I. Mladeniške družbe.

1. Stanje družb.

2. Dekanijski voditelji.

3. Razmerje mladeniških družb do društev in telovadnih odsekov.

4. Kako mladeniče sistematično reševati in jih vzgajati.

5. Mladeniški shodi.

6. Svetinje mladeniške.

II. Družbe sploh:

1. Kandidatura. Zeleni trakovi.

2. Stare in mlade.

3. Še enkrat: ples.

4. Tedenski shodi.

5. Odseki v Marijinih družbah.

6. Slučajnosti.

Vse zborovanje se bo končalo do obeda, če se tudi nekoliko čez poldne potegne. Popoldne istega dne bo ravnotam **I. občni zbor protialkoholne zveze duhovnikov**. Zveza šteje sedaj 115 članov. Želi se, da se občnega zbora kar moč polnoštevilno udeleže.

58.

Evharistijski shod v Dubrovniku.

V dneh 3., 4. in 5. avgusta (torek, sredo in četrtek) bo III. hrvaško-slovenski evharistijski shod, in sicer v Dubrovniku. I. shod te vrste je bil na Trsatu, II v Ljubljani, III. se je nameraval v Spljetu, pa zaradi raznih zaprek se je preložil v Dubrovnik. Hrvatje od nas Slovencev pričakujejo, da jim damo iz svoje izkušnje in svoje organizacije kaj praktičnih navodil.

Pripravljalni odbor je poskrbel, da bo vozil z Reke do Kotora in nazaj na Reko poseben parnik. Cena za tiste, ki se priglase do 4. julija je 38 kron, za pozneje priglase pa 42 K. Kdor torej misli iti, stori prav, če se kmalu priglasi.

Skoro isti čas, le malo prej, bo v Spljetu velik sestanek hrvaškega katoliškega dijaštva, ki se ga bodo udeležili tudi mnogi slovenski dijaki in bogoslovci. Vsi udeležniki dijaškega sestanka se po končanem svojem zborovanju pripeljejo v Dubrovnik, da bodo pri sklepni evharistični slavnosti, ki na ta način obeta biti jako veličastna. Parobrod odide iz Reke 2. avgusta ob 7:45 zjutraj in pride preko Zadra, Spljeta, Hvara, Korčule, Kotora dne 3. avgusta popoldne ob šestih v Dubrovnik. Še isti večer se prične shod, ki se bo nadaljeval 4. in 5. avgusta. Dne 5. avgusta zvečer bo sijajna procesija, potem odhod iz Dubrovnika.

59.

Drugi velegrajski shod.

Drugi velegrajski shod se bo vršil od 31. julija do 3. avgusta t. l. Predavali bodo o tvarinah, ki se tičejo vzhodne cerkve, sledeči gospodje:

P. Aleksij Mal'cev, P. Aurelij Palmieri O. S. A., P. Mart. Jugie O. S. A. ab Assumpt., dr. Anton Straub, prof. A. Gratieux Jos. Bocian, Fr. Snopek, profesor Al. Bukowski, dr. Svetozar Ritig, dr. M. Zdziechowski,

dr. Al. Jacimirskij, dr. Matej Končar, P. Germain, P. Sévérien Salaville.

Istočasno bo deloval poseben tečaj, ki bo pojasnjeval vzhodno vprašanje z dogmatične strani (P. Palmieri), z zgodovinske (dr. Fr. Grivec), z liturgične (Jos. Bocian), z biblične: Ad. Jašek.

60.

Novae Lectiones historicae in festo S. Bonaventurae. Die XIV. Julii.

Vsem čč. gg. duhovnikom so se razposlale nove lekcije II. nokturna na čast sv. Bonaventura (14. julija),

ki so bile od svetega očeta Pija X. 22. julija 1908 odobrene in zaukazane. (Glej: „Škof. List,“ 1908, str. 123.)

61.

Duhovne vaje.

Skupne duhovne vaje za duhovnike bodo letos od 23. do 27. avgusta.

Čč. gg. duhovniki, ki se jih nameravajo udeležiti, naj se prijavijo ordinariatu ali vodstvu Alojzijevišča vsaj do 15. avgusta t. l.

62.

Slovstvo.

Vzhodno cerkveno vprašanje. Spisal dr. Fr. Grivec. Ponatisnjeno iz „Voditelja.“ Maribor 1909. Založil pisatelj. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Ves donesek je namenjen za misijone. Str. 40. — Cena 1 K. — Vsebina: I. Vzroki razkola. II. Poizkusi zedinjenja. III. Sedanje stanje vzhodnega cerkvenega vprašanja in

sedanje delo za zedinjenje. Ta spis kratko in jedrnato obravnava o vzhodnem cerkvenem vprašanju in je najprimernejše pojasnilo k članku v tej številki „Škofijskega Lista“: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije.

63.

Konkurzni razpis.

Razpisujejo se župnije: Komenda v kamniški, Spodnja Idrija v idrijski in Gora nad Sodražico v ribniški dekaniji.

Prošnje za župnijo Komendo naj se naslove na

komendatorja malteškega viteškega reda, za Spodnjo Idrijo na c. kr. deželno vlado za Kranjsko, za Goro nad Idrijo na kn.-šk. ordinariat ljubljanski.

Zadnji rok za vlaganje prošenj je 31. julij 1909.

64.

Škofijska kronika.

Odlikovanje. Č. g. Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku, je imenovan za kn.-šk. duhovnega svetnika.

Podeljena je župnija Jesenice č. gosp. Antonu Škubic, kaplanu na Vrhnikih.

Umeščeni so bili 1. julija t. l. čč. gg.: Janez Zabuvec, župnik na Jesenicah, na župnijo Križe pri Trziču; Anton Škubic, kaplan na Vrhnikih, na Jesenice; Fran Erzar, kaplan v Košani, na Toplice, dne 4. julija Ludovik Bajec, župni upravitelj pri Sv. Trojici nad Cirknico, na isto župnijo.

Imenovan je č. g. Ivan Samsa za župnega upravitelja na Gori pri Sodražici; č. g. Janez Mrak, kaplan v Spodnji Idriji, za župnega upravitelja istotam; častiti g. Ivan Mikš, župnik v Trsteniku, za soupravitelja v Goričah; č. g. Stanko Premrl, prefekt v knezoškofijskem Alojzijevišču, za vikarja in pevovodja ljubljanske stolnice.

Za 5. kateheta ljubljanskih mestnih ljudskih šol

je imenoval c. kr. deželni šolski svet č. g. Evgena Legata, kaplana v Škofji Loki.

Stalni pokoj je dovoljen č. g. Martinu Poč, župniku v Komendi.

V stalni pokoj je stopil in se naselil v Trziču č. g. Jernej Primožič, župnik v Goričah.

V župnijo liberae collationis episcopalis je povišana s 1. julijem t. l. ekspozitura na Gori pri Sodražici.

Zbirke: 1. Za poškodovane po potresu v Siciliji in Kalabriji se je svetemu Očetu poslalo 15. aprila t. l. 2139/66 K. Nekaj pozneje doposlanih darov se odpošlje naravnost dotičnemu škofu. Doneske je poslalo sto župnij. — 2. Za varuhe božjega groba l. 1907. 1623 K 76 v., l. 1908. 2434 K. — 3. Za misijone l. 1907. 3468 K 32 v., l. 1908. 3725/33 K.

Umrli je 23. junija 1909 č. g. Janez Juvan, duhovni svetnik in župnik v Spodnji Idriji. Priporoča se vsem čč. sobratom v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 5. julija 1909.

Vsebina: 52. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije. — 53. Litaniae in honorem S. Joseph, sponsi B. M. V. — 54. Zavarovalnina zasebnih uslužbencev in verskozakladni davek. — 55. Izpremembe cerkvenega ustanovnega premoženja. — 56. Pozakonitev otrok. — 57. Shod voditeljev Marijinih družb. — 58. Evhariistijski shod v Dubrovniku. — 59. Drugi velegrajski shod. — 60. Novae lectiones in festo S. Bonaventurae. — 61. Duhovne vaje. — 62. Slovstvo. — 63. Konkurzni razpis. — 64. Škofijska kronika.